■حضرت امیر المؤمنین علی(ع):
در آیات قرآن تدبر کنید و از آن عبرت بگیرید که رساترین عبرت هاست.

■ اذان ظهر: ۱۲:۰۳ ■ غروب آفتاب: ۱۶:۵۵
■ اذان مغرب: ۱۷:۱۵ ■ نیمه شب شرعی: ۲۳:۱۸
■ اذان صبح فردا: ۵:۴۱ ■ طلوع آفتاب فردا: ۷:۱۱

روزنامه اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی

همشهری

■ دوشنبه ۱ دی ۱۴۰۴ ■ سال سی‌وسوم ■ شماره ۹۵۷۰

سرمایه گذاری برای تولید

■ پذیرش آگهی: ۸۴۳۲۱۰۰۰
■ چاپ: همشهری
■ تلفن: ۴۸۰۷۵۰۰۰

■ توزیع و اشتراک: موسسه نشر گستر امروز نوین
■ تلفن توزیع: ۶۱۹۳۳۰۰۰
■ تلفن اشتراک: ۶۱۹۳۳۱۱۴

■ دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (عج)، کوچه شهید سیدکمال قریشی، شماره ۱۴
■ کدپستی ۴۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ ■ تهران، صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۵۴۴۶
■ تلفن: ۲۳۰۲۳۰۰۰، نمابر: ۲۲۰۴۶۰۶۷

■ همشهری آنلاین: www.hamshahrionline.ir
■ سایت روزنامه: newspaper.hamshahrionline.ir

حافظ
دوش، باد از سر کویش به گلستان بگذشت
ای گل این چاک گریبان تو، بی چیزی نیست

صفحه‌آرا: علیرضا بهرامی

صفحه آخر

■ صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
■ مدیر مسئول: محسن مهدیان
■ سردبیر: دانیال معمار
■ دبیر تحریریه: شهرام فرهنگی
■ معاونان سردبیر: علی عمادی، شاهین امین
■ مدیر فنی: حامد یزدانی
■ مدیر هنری: مهدی سلامی
■ دبیر عکس: امیر پناهپور

سیاسی و دیپلماتیک: ■ مدیر: حسین ارجلو
شهرنگار: ■ مدیر: پروانه بهرام‌نژاد ■ دبیر: مریم باقرپور
اقتصاد: ■ مدیر: حسین لطفی ■ دبیر: مریم موسی‌پور
تماشاگر: ■ مدیر: امیرمحمد یعقوب‌پور ■ دبیر: لیلی خرسند
گزارش: ■ مدیر: فهیمه طباطبایی

سرزمین من: ■ مدیر: سیده زهرا عباسی ■ دبیر: زهرا رفیعی
تندرستی: ■ مدیر: جواد نصرتی ■ دبیر: مریم سرخوش
سرنخ: ■ مدیر: جواد عزیزی ■ دبیر: محمد جعفری
دانستنیها: ■ مدیر: ساسان شادمان ■ دبیر: زهرا خلجی
محله: ■ دبیر: زکیه سعیدی

جامعه: ■ مدیر: مسعود میر ■ دبیر: فاطمه عسگری‌نیا
۲۴ (سینما و تلویزیون): ■ مدیر: سعید مروتی ■ دبیر: علیرضا محمودی
صفحه آخر: ■ دبیر: عیسی محمدی
سرگرمی: ■ دبیر: فرزام شیرزادی
طرح و گرافیک: ■ دبیر: محمدعلی حلیمی

■ سردبیر آنلاین: سید مجتبی صادقی
■ معاونان آنلاین: کامران بازنجی، حامد فوقانی
■ مدیر محتوای تلویزیون: اسماعیل سلطنت‌پور
■ مدیر چندرسانه‌ای: زهراسادات بهشتی
■ مدیر پخش زنده: امیرحسین محمددوست
■ مدیر تولید تلویزیون: الهه‌سادات بهشتی
■ مدیر فضای مجازی: محمدحسین امیری

سوژه روز

اخراج یک مهندس به‌دلیلی عجیب

قانون کار در بسیاری از کشورها دقیق است اما در گاهی موارد نانوشته‌ای دارد که گاهی برای کارمندان یا کارفرمایان دردسرساز می‌شود. مثلا این روزها در چین مهندسی که بیش از یک دهه در شرکتی مشغول به‌کار بود، نه به‌خاطر کاهش کیفیت کار، بلکه به‌دلیلی عجیب از کار اخراج شده و همین موضوع شرایط شکایت او از کارفرمایش را فراهم کرده است. دلیل اخراج آقای «لی» یک ماجرای عجیب بود: استفاده مکرر و طولانی‌مدت از سرویس بهداشتی!

طبق گزارش فدراسیون اتحادیه‌های کارگری شانگهای، این مهندس در بازه‌ای ۳۰روزه بین آوریل تا می ۲۰۲۴، ۱۴بار به‌طور غیرعادی و طولانی به سرویس بهداشتی رفته بود که یکی از این دفعات، ۴ساعت طول کشیده است! این مناقشه منجر به تشکیل دادگاه شد و شرکت در دفاع از خود، فیلم‌های نظارتی و پیام‌هایی را ارائه داد که نشان می‌داد در زمان غیبت لی، تلاش کرده با او تماس بگیرد اما پاسخی دریافت نکرده است. از سوی دیگر، لی با ارائه مدارک پزشکی مربوط به عمل جراحی بواسیر در ژانویه ۲۰۲۵ و داروهایی که همسرش در ماه‌های می و ژوئن سال قبل تهیه کرده بود، تلاش کرد دادگاه را قانع کند که وضعیت جسمی‌اش دلیل این وقفه‌ها بوده است. با این حال، دادگاه اعلام کرد که زمان صرف‌شده در سرویس بهداشتی «بیش از نیاز فیزیکی» بوده ولی نیز طبق قرارداد، شرکت را از وضعیت پزشکی خود مطلع نکرده و مرخصی استعلاجی نگرفته است. درنهایت، پس از ۲جلسه دادرسی، دو طرف به توافق رسیدند و شرکت مبلغ ۳۰هزار یوان یعنی حدود ۴۲۰۰ دلار به‌عنوان کمک‌هزینه و جبران خسارت به لی پرداخت کرد. این پرونده در کنار موارد مشابهی که در کشورهای دیگر مانند کره‌جنوبی و ایالات متحده نیز گزارش شده‌اند، بحث‌هایی درباره اضافه کردن موارد پیش‌بینی‌نشده به قانون کار را به‌تازگی مطرح کرده است.

دور دنیا

فرهنگ نان

نان در جهان تنها یک ماده غذایی نیست، بلکه به نمادی از فرهنگ و هویت ملی مردم تبدیل شده و در سراسر دنیا برای این قوت غالب، ارزش خاصی قائل‌اند. برای نمونه همین چند روز پیش، یک اظهارنظر نسنجیده درباره نان، توفانی از خشم و انتقادها را در شبکه‌های اجتماعی کشور مکزیک به راه انداخت.

ماجرا از این قرار است که ریچارد هارت، نانوا و بنیانگذار یکی از برندهای تولید نان در جهان، در مصاحبه‌ای که در شبکه‌های اجتماعی منتشر شد، اظهار داشت که مکزیکی‌ها در پخت و مصرف نان فرهنگ چندانی ندارند و افزود که آنها ساندویچ را با نان‌های سفید، زشت، ارزان و صنعتی درست می‌کنند. این اظهارات به‌سرعت در شبکه‌های اجتماعی پخش شد و بسیاری از کاربران مکزیکی او را به بی‌احترامی به نان سنتی کشورشان متهم کردند. این بحث ساده درباره نان، به سرعت به مناقشه‌ای ملی درباره هویت غذایی و نقش خارجی‌ها در فرهنگ آشپزی مکزیک تبدیل شد؛ به‌ویژه در پایتختی که از هجوم مهاجران و گردشگران آمریکایی در تنش است. کاربران در واکنش به این اظهارات، کامنت‌ها و ویدئوهای پرشوری در دفاع از نان مکزیکی منتشر کردند و تصاویری از انواع نان سنتی و پرطرفدار مکزیک مثل نان «بولیویو» یا نان «کونچا» به اشتراک گذاشتند که بسیار مورد ستایش قرار گرفت. با اینکه نان گندم در دوران استعمار وارد مکزیک شد، اما به‌مرور به سنتی ملی تبدیل شد و البته از تکنیک‌های اروپایی نیز اثر گرفت و اکنون نانوایی‌های محلی مکزیک هنوز هم نقش مهمی در زندگی روزمره مردم دارند. در پی واکنش‌ها، هارت در صفحه اینستاگرام خود بابت اظهاراتش عذرخواهی کرد و گفت که به‌نظر می‌رسد در سخنانش احترام لازم را به مردم مکزیک نگذاشته است. او اذعان کرد که اشتباه کرده و از رفتار خود عمیقا پشیمان است؛ با این حال، بسیاری از کاربران این عذرخواهی را ناکافی دانستند. خوزه مارتینز، سرآشپز مدرسه آشپزی مکزیک، گفت این بحث فرصتی برای شناخت بهتر فرهنگ نان‌پزی مکزیکی و ارزش‌گذاری بر مواد اولیه بومی است.

فداکاری انسان/ این لحظه پرالتهاب تلاش نفسگیر محیط‌بانان کنیایی برای درمان یک کرگدن سیاه را به تصویر می‌کشد. قدرت عظیم این حیوان، حتی در حالت بیهوشی، عملیات را به چالشی خطرناک تبدیل کرده است. این عکس گواهی بر فداکاری انسان برای حفظ این گونه باشکوه از خطر انقراض است.

شگفت انگیزها

قاب‌هایی دیدنی از دنیای نادیدنی‌ها به انتخاب مجله معتبر نیچر

فاطمه عباسی | روزنامه‌نگار | علم با چه زبانی سخن می‌گوید؟ شاید تصور کنید زبانش فرمول‌های پیچیده ریاضی، کدهای برنامه‌نویسی یا نمودارهای آماری است؛ زبانی برای متخصصان. اما معتبرترین مجلات علمی جهان سال‌هاست که ثابت کرده‌اند قدرتمندترین زبان علم «تصویر» است. هر سال مجله معتبر «نیچر» با برگزاری رویداد انتخاب برترین تصاویر علمی سال، این زبان مشترک جهانی را جشن می‌گیرد.

این تصاویر تنها یک قاب زیبا نیستند؛ هرکدام سندی از یک پژوهش نفسگیر، لحظه‌ای از کشفی شگرف یا شاهدی بر پدیده‌ای هستند که تا پیش از این تنها در ذهن دانشمندان و بر صفحات مقالات وجود داشتند. از جزئیات حیرت‌انگیز سطح خورشید گرفته تا ساختارهای نادیدنی یک موجود میکروسکوپی و پدیده‌های نادر جوی، این گالری علمی به ما یادآوری می‌کند که جهان ما هنوز سرشار از رازهای مصور و شگفتی‌های دیدنی است. این تصاویر نقطه تلاقی دانش و زیبایی‌شناسی هستند؛ جایی که یک داده علمی به اثر هنری ماندگاری تبدیل می‌شود. در ادامه، سفری خواهیم داشت به گالری منتخب «نیچر» در سال ۲۰۲۵؛ جایی که علم و هنر در یک نقطه به هم می‌رسند.

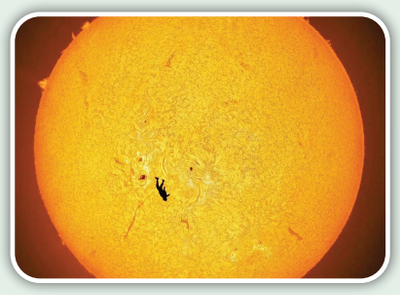

سقوط باشکوه/ این تصویر دراماتیک ضدنور بودن بی‌نقص یک چترباز را در برابر خورشید نشان می‌دهد. ثبت این لحظه حاصل ماه‌ها برنامه‌ریزی دقیق اندرومک کارتی (عکاس نجوم) و گابریل براون (چترباز) با یک تلسکوپ خورشیدی ویژه بوده است. لکه‌های تیره پس‌زمینه مناطقی با میدان مغناطیسی قدرتمند هستند که از رسیدن گرما به سطح جلوگیری می‌کنند.

حیاتی سبز در یک قطره آب/ این گوی درخشان یک قطره آب بر نوک سوزن است که دنیایی شگفت‌انگیز را در خود جای داده است. این کره‌های سبز کلونی‌هایی از جلبک «ولوکس» هستند که از هزاران سلول مجزا تشکیل شده‌اند. این تصویر میکروسکوپی که توسط مهندس شیمی، جان روزنبوم ثبت شده، تصویری ساده از چگونگی آغاز حیات پرسلولی است.

حلزون خورشیدی/ این موجود شگفت‌انگیز که به‌خاطر شاخک‌هایش گوسفند دریایی نام گرفته، یک دزد ماهر است. او با خوردن جلبک‌ها کارخانه‌های تولید انرژی خورشیدی آنها (کلروپلاست‌ها) را می‌دزدد و در بدن خود به‌کار می‌گیرد. به این ترتیب، این حلزون دریایی می‌تواند مانند یک گیاه از نور خورشید برای خود انرژی تولید کند.

جهنم در شهر/ اینجا لس‌آنجلس است یا آنچه از آن پس از آتش‌سوزی‌های ویرانگر ژانویه باقی مانده. به گفته محققان، تغییرات شدید اقلیمی و بادهای قوی هزاران خانه را به تلی از خاکستر تبدیل کرد. این تصویر زنگ خطری است که نشان می‌دهد با گرمایش زمین این جهنم‌های شهری به واقعیتی تلخ و تکراری تبدیل خواهند شد.

تاج آتشین آتشفشان/ این تصویر سوررئال بشقاب‌پرنده یا حلقه‌ای از آتش نیست؛ آتشفشان ویاریکا در شیلی است که در آسمان شب، تاجی درخشان بر سر گذاشته. در حقیقت، ابری عدسی‌شکل است که با نور گدازه‌های گداخته درون دهانه آتشفشان روشن شده و این منظره جادویی را خلق کرده است.

قهرمانی در میان شعله‌ها/ دود و آتش آسمان یونان را تیره کرده، اما این مرد حاضر نیست همسفر پشمالوی خود را رها کند. او گوسفندش را محکم در آغوش گرفته و با موتور از جهنم شعله‌ور می‌گریزد. این تصویر لحظه‌ای از قهرمانی خاموش و نمادی از امید در دل فاجعه است.

مرز بقا/ چهره آرام این تنبل درختی فریبی دلخراش است. او به سیم خارداری چنگ زده که مرز بین دنیای کوچک‌شده او و دنیای انسان‌هاست. این تصویر یادآوری تلخ و خاموشی از تقلای جانداران برای زنده ماندن در حلقه زیستگاهی است که هر روز توسط ما تنگ‌تر می‌شود.

نگاه

قاشق‌های پولی

صفحاتشان پر است از میزهایی با انواع غذاهای رنگارنگ؛ ویدئوهایی پر از هیجان که در آن، فردی با ولع مثال‌زدنی در مدتی کوتاه حجم زیادی از غذا را می‌بلعد و از طعم بی‌نظیر آن تعریف می‌کند. این تصویر آشنای دنیای فودبلاگرهاست؛ شغلی که بر پایه یک معادله ساده بنا شده است؛ رستوران‌دار یک میز شاهانه و رایگان تدارک می‌بیند و در کنار آن، مبلغی هنگفت پرداخت می‌کند تا در مقابل، تبلیغی پرمخاطب برای کسب‌وکارش دریافت کند.

این نمایش‌های اشتهابرانگیز که روزی ابزاری نوین برای بازاریابی به شمار می‌رفت، حالا با چالشی جدی روبه‌رو شده است؛ بی‌اعتمادی مخاطب. وقتی کاربران فضای مجازی با تبلیغات اغراق‌آمیز و گاه دروغین مواجه می‌شوند و تجربه شخصی‌شان با آنچه در ویدئوی پر زرق‌وبرق دیده‌اند فرسنگ‌ها فاصله دارد، واکنش‌های منفی آغاز می‌شود. این موج انتقاد دیگر محدود به کامنت‌ها و پیام‌ها نیست و حالا از دنیای مجازی به دنیای واقعی سرایت کرده است. در اقدامی نمادین و خبرساز، یک رستوران سنتی در گیلان با نصب تابلویی بر سردر خود، آب پاکی را روی دست اینفلوئنسرها و فودبلاگرها ریخته و ورود آنها را به مجموعه خود ممنوع اعلام کرده است. این حرکت، فراتر از یک تصمیم مدیریتی، یک بیانیه اعتراضی است؛ زنگ خطری که به صدا درآمده تا یادآوری کند که اعتبار، خریدنی نیست. شاید دوران تبلیغات بی‌قید و شرط به سر آمده و مخاطبان امروز بیش از هر زمان دیگری به‌دنبال چشیدن طعم واقعی هستند، نه تماشای نمایشی که با قاشق‌های پولی اجرا می‌شود.

گشت و گذار

اشباح زودگذر آلپ

آسمان گاهی نمایش‌هایی برپا می‌کند که حتی باتجربه‌ترین رصدگران هم در تمام عمرشان شانس دیدن آن را پیدا نمی‌کنند. والتر بینوتو، یک عکاس ایتالیایی، یکی از همین افراد خوش‌شانس بود که از خانه خود در دامنه کوه‌های آلپ، لحظه‌ای را ثبت کرد که شاید دیگر هرگز تکرار نشود.

در قاب دوربین او، بر فراز توفانی در دوردست، ۲شبح سرخ‌رنگ و زودگذر با هم ظاهر شدند؛ پدیده‌هایی آسمانی به نام «اِلو» و «اسپرایت». این نورهای وهم‌آلود، صاعقه‌های معمولی نیستند. آنها در ارتفاعات بسیار بالا، نزدیک به مرز فضا و در اثر انرژی صاعقه‌های قدرتمند متولد می‌شوند و هوا را برای مدتی کمتر از چشم برهم‌زدنی به رنگ قرمز روشن می‌کنند.

عمر کوتاهشان عکاسی از آنها را به چالشی بزرگ تبدیل کرده است. «اِلو» یک حلقه نورانی غول‌پیکر به قطر صدها کیلومتر است که تنها یک‌هزارم ثانیه عمر می‌کند و «اسپرایت» که به عروس دریایی شباهت دارد، در چند میلی ثانیه ناپدید می‌شود. ثبت همزمان این ۲پدیده گریزان در یک تصویر، موفقیتی است که به‌گفته خود عکاس، یکی از هیجان‌انگیزترین لحظات زندگی حرفه‌ای او را رقم زده است.